

АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ	
гр. ПЛОВДИВ	
Вк. № <u>Юр99</u>	Дело № <u>52</u>
Получено на <u>07.08.2020</u>	

РЕЦЕНЗИЯ

Върху дисертационен труд за получаване на образователна и научна степен „доктор“ по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.8 Икономика; научна специалност Икономика и управление (селско стопанство)

Автор на дисертационния труд: ГЕТОАР ЛЮБЕНИЧИ

Докторант към катедра „ИКОНОМИКА“

При Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: РОЛЯТА НА СУБСИДИИТЕ ЗА
УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА АГРОБИЗНЕСА В КОСОВО

Рецензент: проф. д-р Надка Стефанова Костадинова

Тракийски университет, гр. Стара Загора, област на висше образование 3.
Социални, стопански и правни науки; професионално направление 3.8
Икономика; научна специалност Икономика и управление (селско стопанство)

Определена за член на научното жури със заповед № РД – 16-547/25.06.2020 г.
от Ректора на Аграрен университет – гр. Пловдив.

1. Кратко представяне на кандидата.

Докторантът Гетоар Любеничи е завършил ОКС „Бакалавър“ по специалност Банкиране, финанси и счетоводство през 2012 г. в ILIRIA College, Косово. Завършва ОКС „Магистър“, специалност Банкиране, финанси и счетоводство през 2015 г. в ILIRIA College, Косово. От 2012 г. до 2015 г. е асистент в ILIRIA College, Косово, а от 2015 г. извежда лекции в ILIRIA College, Косово. От май 2018 г. до момента е докторант в Аграрен университет – гр. Пловдив, Факултет по икономика, катедра „Икономика“. Владее английски език добре и притежава умения за работа в екип. Участва в разработване на проекти. На 12.03.2020 г. (Протокол №209) разширеният катедрен съвет на катедра „Икономика“ предлага на Факултетния съвет към Факултета по икономика да вземе решение за разкриване на процедура по защита на дисертационния труд, представен от докторант Гетоар Любеничи на тема: „РОЛЯТА НА СУБСИДИИТЕ ЗА УСТОЙЧИВОТО РАЗВИТИЕ НА АГРОБИЗНЕСА В КОСОВО“.

2. Актуалност на проблема.

Актуалността на дисертационния труд е свързана с необходимостта от извършване на цялостна оценка на ролята на субсидиите за устойчивото развитие на земеделието в Република Косово, като акцентът е поставен основно върху икономическите аспекти на устойчивостта. Земеделието в Република Косово е важен отрасъл за националната икономика, който освен производство на храни, създава заетост и осигурява доходи в селските райони. Предизвикателствата пред развитието на селското стопанство налагат необходимостта от правителствени програми и мерки за подпомагане на земеделието с цел гарантиране продоволствената сигурност на обществото, балансирано териториално развитие и устойчивост на икономиката.

3. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Целта на изследването е ясно и точно формулирана. Задачите на изследването, предметът и обектът са в логическа връзка с поставената цел. В съответствие с целта и задачите методиката на изследването включва няколко основни метода – сравнителен, монографски, метод на аналитичните групировки, на средните величини, статистически методи на изследване и анализ. Оценката на влиянието на институционалните фактори върху устойчивото развитие е на база на матриците за анализ на политики.

Чрез тази методика е потвърдена основната изследователска теза.

4. Онагледеност и представяне на получените резултати.

Дисертационният труд е структуриран в увод, три глави, изводи и препоръки, с общ обем от 194 стандартни страници. Онагледен е чрез 47 таблици и 28 фигури. Използвани са 172 литературни източника.

5. Обсъждане на резултатите и използвана литература

В *глава първа* подробно са разгледани теоретико-методологичните основи на правителствената подкрепа в селското стопанство с оглед постигане на устойчиво развитие. Извършен е задълбочен анализ на множество литературни източници, като са представени голям брой дефиниции, в резултат на което е адаптирана теоретичната рамка на проучването. Представени са определения и класификации на субсидиите от различни автори, разгледани са концепции за устойчиво аграрно развитие и връзката им с институционалната подкрепа. На база извършения теоретичен анализ докторантът е избрал методическа рамка на проучването.

Използваните методи и подходи са представени коректно и са доказателство за задълбочените познания на докторанта по тази тематика.

В *глава втора* докторантът представя изследване, анализ и оценка на ролята на субсидиите за устойчивото развитие на агробизнеса в Косово. Подробно и задълбочено е представена ролята на селското стопанство за икономиката на Република Косово, аграрната политика на държавата и нейната еволюция. Извършен е обстоен анализ на използваните инструменти за подкрепа на селското стопанство. Анализът се базира на собствено проучване, като за целта е разработена анкетна карта. Извадката включва трийсет изследвани стопанства, като 95% се намират в района Istog, област Пежа. На база анализа и експертни оценки са изградени матриците за анализ на политики и са изчислени включените в тях коефициенти и техните деривати за влиянието на институционалните фактори върху земеделието в Косово. Основавайки се на изчисленията и анализа, докторантът обосновава няколко основни извода в края на главата.

В *глава трета* са представени институционални възможности за подобряване устойчивото развитие на агробизнеса в Косово. На база на извършения анализ в тази глава аграрният сектор на Косово е разделен на две нива – секторно и структурно и на тази основа са формирани главните възможности за подкрепа по посока на устойчивото му развитие.

На база извършените анализи в дисертационния труд, в неговото заключение са представени редица основни изводи, които дават основание на докторанта за формулиране на препоръки за устойчивото развитие на агробизнеса в Косово в съответствие със на съществуващата обществена подкрепа за сектора. Докторантът Гетоар Любеничи познава различни информационни източници, умее да ги използва за целите на изследването и

притежава аналитични умения, които му позволяват да обосновава адекватни изводи, заключения и препоръки.

6. Приноси на дисертационния труд

В резултат от работата върху дисертационния труд са изведени научно-теоретични и практико-приложни приноси.

Приемам справката за приносите, тя отразява реалистично резултатите, постигнати в дисертационния труд и подчертава значимостта му и неговите достойнства.

7. Критични бележки и въпроси

Имам въпрос, бележка и препоръка към докторанта, които не намаляват достойнствата на дисертационния труд.

- Как с обществена подкрепа може да се стимулира подобряването на инфраструктурата в селските райони на Република Косово?
- Независимо от задълбочения литературен обзор на икономическата литература за места липсва критичен анализ на позициите на разглежданите автори. Това възпрепятства по-добрата аргументация на застъпените собствени позиции на докторанта.
- Препоръчвам на докторанта в бъдещата му научна дейност да публикува изследванията си в специализирани, реферирани и индексирани научни списания.

8. Публикувани статии и цитирания

Представени са пет публикации, свързани с дисертационния труд. От тях две са самостоятелни и три в съавторство.

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Въз основа на научните и приложени от докторанта, различни методи на изследване, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрен университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително и да присъди на ГЕТОАР ЛОБЕНИЧИ, докторант към катедра „ИКОНОМИКА“ при Аграрен университет, гр. Пловдив образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност *Икономика и управление (селско стопанство)*.

17.07.2020 г.

Рецензент:

ПРОФ. Д-Р Н. КОСТАДИНОВА

